

5. Siklaripnaski Strategia

O kvalitativo pedagogikalo proceso vazdjola pe i baza e pačaipnaski, ke o arakhiben, sikloviben taj o barariben hin jekh koherentno jekhipen, taj ke sako jekhe čhavoresko bahtalipen hin kriterie vaš sikloviben. Dži kaj pinžaras ke o sikloviben kerel pes butchandes ande averane situacie, o nekpaluno/najpaluno res/cilo e pedagogiake procesosko hin te vazdel uče ale arenavipnaskere užaripena sako jekhe čhavoreske, taj te pinžarivel pes o pučkeriben, o rodipen, o kritikalo mišlinipen, taj kooperacia, kajso sako jekh čhavoro xudel e šajunipena taj than vaš siklovipen pro calo dživipen.

E strategija e siklarrengei te pinžaraven o siklovipen majinel/mora te sikavel demokratiko kučipena, taj o pinžaripnasko bararipen taj o akademiko anglaripen mora te phandaven e socialo barovipnasa. E strategija majinel te bararel e šajunipena so potrebinela e čhavorren te aven godorvale džene ando spoločnost/društvo, sar te avel len empatia taj skikidno taj darane, phuterde/phravde taj pačivale pal o averikanipen. E siklara potrebinen te den šansa te bianen, te sikaven taj he te čačvaren peskire dikhipena, taj he/isto te kiden avri/izbirinen godyaver činavdipe, rozgindipena taj te arenen konsenzo. O siklarri hin godorvalo te rozkirinel taj te kidel avri e siklaripnaski strategija taj te del o neklačheder/najšukar pomož sako jekhe čhavoreske, kaj te aven baxtale sikle taj te arenen e agordipena so likeridjon ande phuvjake/štatoske ažukeripena/užaripena taj e personalo barjovipnasko resa.

5.1 O siklarri čačvarel buter siklaripnaski strategija save aktivno vimenyinen e čhaven te barjol lengero džanipen, šajunipena, taj dispozicie sar oda hin regulime ande phuvjake, ande e štatoske užaripena, ažukeripena, taj oda hin i fundacia e siklovipnaskeri pro calo dživipen.

- O siklari použinel buter aktivno siklovipnasko strategije so arenesa e čhaske savoro barovipnasko umala ande holistiko drom.
- O siklari ponukninel/nudibil aktivipena so phutren/phravden o drom angla rodipen, zumavipen, biumblavdo pučhimari taj kreativipen.
- O siklari použinel strategija so sikavel o godyaripen pro uceder/poučo nivelo taj sikavel sar te rešinen pes e problemi.
- O siklarri pinžarela, kučarela, taj kerela averane šanse vaš o informalo siklovipen paša o direktno siklaripnasko časos/vahti.
- O siklarri ulavela e siklovipnasko resa/cilura e čhavorenca taj mangel e čhavoren te phenen he jon/ola pal o siklovipnasko drom taj agordipena.
- O siklarri mangel e čhavoren te použinen tehnologia vaš barjoviben kana šaj arenel pes te pomožil pes lenge siklovipnasko taj barjovipnasko šajunipena so majinela len te len kotor aktivno ande informaciako društvo.

5.2 O siklarri použinel siklaripnasko strategije so pomožinena e čhavoresko čujipen/haljovipen taj o socialo barjovipen.

- O siklari ponukninel/nodubil aktivipena save vazden e čhaskeri haljovipen pal o individualipen taj identiteta.
- O siklarri použinel strategije save vazden e čhaskeri autonomia taj iniciativa.
- O siklarri použinel strategije savena e čhavora regulin pes korko.
- O siklari použinel strategije save pomožinena e čhavoreske te vazden pozitivno relacie taj kooperacia e averenca.
- O siklarri bararel e čhavorenge šajunipen te bilaren/rešin konfliktko.

5.3 O siklari planuil aktivipena save len pozor pal e čhavorenge phiradipena taj kompetencie te vazden taj te buhlaren lengero barjoviben taj sikloviben.

- O siklari phandavel e neve koncepcango taj šajunipenango siklipen e čhavorenge phurane džanipeneha taj phiradipenanca.
- O siklarri dela dosta but taj efektivo pomož e čhavorenge pala lengere majinipena/potreba taj anglaripen.
- O siklarri phenel e čhavorenge te čhiven peske resa/cili taj užaripena vaš peskeri čači buči taj te dikhen peske siklovipnasko agordipena tiž/isto.
- O siklari bilarel/integrui e siklipnasko phiradipena e čhavore te šaj dikhen e relacie maškar e siklovipnasko koncepcie aj e sako diveseske phiradipena taj šaj čhiven oda ande čačuni situacia.

5.4 O siklarri použinel strategije save pinžaraven e demokratiko procesi taj proceduri.

- O siklarri kerel modeli taj čačvarel ajso procesi aj proceduri save phutren, phravden o drom angla lači kooperacia aj pomož maškar e čhavore.
- O siklarri použinel strategije save pinžaraven e čhavorengei participacia aj e godorvalipnasko haljoviben taj leskere konzekvencie.
- O siklarri použinel ajso strategije save pomožinena e čhavorenge te siklon pal e granici, e reguli taj limiti, taj siklaren len te respektin e čačipena e averenge ande demokratiko dostipen/društvo/spoločnost.
- O siklarri ponuknidel šanse e čhavorenge te kiden avri, te izbirin he/isto e siklovipnasko proceso taj aver situacie taj pomožil te haljojen e konzekvencie e izbiripnasko so jon/ola kerde.

6. E Siklovipnasko Pašalipen

E siklovipnasko pašalipen zorales efektil e čhavorengei kognitivo, socialo, emocionalo taj fizikalo barjovipen. Te kerela pes jekh fizikalo taj psixologikalno bezpečno taj motivaciako pašalipen so ponuknidel materiala vaš adekvato barjovipen, zumavipena taj situacie, palis o siklarri pomožil e čhavorengei siklovipen kafka, ke he/isto korkorro taj he ande grupa rodena, bavinena/khelena, arenesa averane xainga, taj den дума he avere čhavorenca taj bare dženenca.

O siklarri garantisarel ke sako čhavoro hin pozdravime, taj tradela e čhavorenge i mišla ke sako dženo hin respektive, ke sako čhavoro taj familia hin glavno kotor ande e klasaki kommuna, taj ke sako jekhe čhavores hin les e šansa te lel protifo e ulado komunake thanestar taj xaingandar taj he te kerel vaš olengo likeripen. O siklarri ponuknidel jekh bezpečno pašalipen/trujalipen taj del than e averane siklovipnasko potrebnage, he phenel e čhavorenge te keren buči jekhetane, te khuyen pes andre e averance ande aktivipena, taj te len riziko ande peskero sikloviben. E školake avralune thana taj e komunake xainga isto/tiž hin kuč kotora ande o barvalo siklovipnasko pašalipen.

6.1 O siklarri kerel ajso siklovipnasko pašalipen kaj kamel te arenel ke sako čhavoro haljovel pes lačhes/šukar.

- O siklarri kerel ajso pašalipen kaj garantil pes ke sako čhavoro haljovel ke hin les than kaj čhindyol/ilinel taj hin les kodoj komforto.
- O siklarri sikavel respekto e čhavorenge ke sikavel intereso andre lengere haljovipena, mišli taj phiradipena.
- O siklarri kerel ajso atmosfera kaj e čhavorenge phenel pes te sikaven pes, te den pes anglal.
- O siklarri kerel ajso pašalipen kaj motivil e čhavorenge te len adekvato riziko pal o barjovipen taj siklovipen.
- O siklarri kerel, ke sako čhavoro bararel jekh phandavipen taj jekh individualo relacia lesa/lasa.

6.2 O siklarri kerel ajso fizikalo pašalipen savo vičinkerel, hin bezpečno, del motivacia taj integrui taj pomožil e čhavorenge te siklon te roden, he ando sikloviben taj he/isto biumblavdipen (na umbladyon dadestar, dajatar, nič averendar).

- O siklarri garantisarel ke e čhavoresko pašalipen hin fizikalo bezpečno taj he lokhes šaj arakhel pes.
- O siklarri garantisarel ke o than vičinel e čhavorenge taj hin lenge kodoj komfortno kaj šaj khuyen pes ande butane aktivipena.
- O siklarri vimenyinel o than e čhavorenge kaj te aven andre interesonge umala so definil pes pal i logika.
- O siklarri anel e čhavorenge ajso materiala so hin averane, hin but lendar, šaj arenen, taj lengere barjovipnasko hin lačhes/šukar, so motivil e čhavorenge te roden taj te arakhen, te bavinen pes taj te siklon.
- O siklarri phenel e čhavorenge te pomožin te planisaren, te keren šukar taj he te likerem o pašalipen.
- O siklarri kafka vimenyinel o fizikalo pašalipen kaj te del pale/palpale e čhavorenge potrebnage he/tiž korko he ande grupa.

6.3 O siklarri kerel ajso pašalipen so pinžaravel e čhavorenca o haljovipen e komunako taj he jon pomožin te kerel pes e kultura e klasaki.

- O siklarri phenela čisto peske užaripena vaš sar te likerem pes taj e čhavorenca jekhetane, te kamela pes, kerela e reguli.
- O pašalipen so kerel o siklarri vazdyola pe demokratiko kučipena taj del e čhaven troma te keren he jon kodoj.
- O siklarri použinel logikalno rutini te pinžaravel e čhavorenca so hin te regulin pes korko taj so hin o biumblavdipen.
- O siklarri dikhel so hin e čhavorengei personaliteta taj lengi potreba te barjon taj čak/samo kana džanel oda, phenela lenge sar te phiraven pes.

7. Profesionalo Barjoviben

I kvalitativo pedagogia kerela pes ajso siklarrendar, save furt/uvek phirena te barjojen pes he profesionalo he personalo, dikhena sar hin lengeri praktika, taj kerem buči lačhes/šukar e averenca te modelin sar sako jekh šaj radil pes e siklovipnasko procesostar pro calo dživipen. E siklarreskero godorvalipen hin te čačvarel e užaripena/ažukeripena e phuvjake/štatoske kancelariange/rajipenange pe ajso droma, save vazdjona po pačavipen, ke sako jekh čhavoro šaj avel bahtalo siklo. He kodolesa kamen nekfeder/najšukar te pomožin e čhaskeri barjovipen taj siklovipen.

O siklarri modelinel taj ulavel sar sako te radil pes e siklovipnastar taj e šajunipena so pomožin paše, del pale sako neve pharipnasko andre sako divesesko dživipen taj buči, nevipena ando spoločnost/društvo, vazdel e informaciako butipen taj lela nevi tehnologia. E aktivno participaciasa, kritikalo mišlipnasa, taj e parteripnanca kerde averenca, e siklarra lačharen e profesionalo performancaki kvaliteta, pinžaraven peskeri profesia, taj vazden peskero šajunipen te phiraven e kvalitativo siklovipen angla sa e čhavore.

7.1 O Siklarri furt/uvek lačharel peske šajimata/kompetenca te resel taj te likerel uči kvaliteta ande siklaripnaski profesia kafka sarso kamela pes ande avdivesutno svetos.

- O siklarri pinžarel o šerutnipen e siklovipnasko pro calo dživipen taj he jov/joj phirel pe averane personalo taj profesionalo barjovipnasko šanse.
- O siklari dela pale, pučhela pes, pučhela averen, taj kučarela i kvaliteta peske pedagogikalo praktikaki taj o nivelo e profesionalo siklaripnaski taj, te kamela pes, he vimenyil la sarso kamela pes.
- O siklarri kerel buči kooperativo te bararel i generalo kvaliteta peske čače praktikaki taj he peske profesiaki.
- O siklarri rozkerinel, činavkerel ande peski profesia savo džanipen, šajunipena, biumblavdipen taj kritikalo mišlinipen použinela.
- O siklarri phirela pe publiko komunake aktivipena te pinžaravel o šerutnipen e kvalitativo siklaripnasko taj sako jekh čhavoro te šaj resel o kvalitativo siklaripen taj te avel e siklaripnaski profesia respektuime.

E ISSA Reguli pašlon k-o ilo sa e aktivipenango so e ISSA taj lakere člani čačvarena.

Design: Creattech Ltd
© Copyright International Step by Step Association, 2011. Sa čačipena astarde
Del pe avri e Internationalo Step by Step Association.

admin@issa.nl | www.issa.nl

Open Society Foundations
ISSA Reguli has/sine time/pisime e pacivale pomožeha khotar

ISSA-ke Reguli pal Kvalitativo Pedagogia hin jekh politikalo dokumento so hin e drakhinatar so phenel so hin e kvalitativo siklaripnaski praktika. E Reguli pomožinena e siklarrenge save keren buči je beršenge čhavendar dži ko IDe beršengirenca taj lenge famiilenar, taj pomožin sako jekhe čhavoreske baripnasa taj lačhipnasa/sukaripnasa. Ada dokumento taj o pašalipno Xaingango Paketo hin jekh rama e reguliangeri pal e kvalitativo pedagogia so del instrukcia pal e siklarrengei preparacia taj savahituno profesionalo barjovipen, pomožil e xurdenge siklarrenge khotar e klasaki soba/livni dži kaj e politikalo nivelo.

ISSA-ki Definicija pal Kvalitativo Pedagogia

Šajune Siklarra
ande 21to Šeliberš
REGULI PAL KVALITATIVO PEDAGOGIA

I ISSA hin jekh innovativo drakhin ekspertongo pal o barjovipen e xurdengei taj organizaciango prvo ande Centralo/Disjuni Evropa taj Centralo Ažia, so kerena buči, kaj sako jekh čhavoro te šaj arenel siklovipen ande kvalitativo xurdelina.

1. Interakcie

E interakcie maškar e bare džene taj e čhavore, taj e duma he e raklorrenca, hin klidune kaj te pomožil pes taj efektil pes e čhavorenge fizikalo, socialo, emocionalo, haljovipnasko taj kognitivo barjovipen. Jon hin šerutne he/isto te pinžaraven pes e čhavorenca te siklon furt/uvek, kaj phenel pes lenge te barjon taj te čerinen/trampinen džanipen, phiradipena, haljovipena taj dikhipena. Peral so vakarena šaj barjon e čhavore taj šaj haljoven ko hin jon, sar hin kana hin džene ande jekh kommuna, taj šaj pinžaren he o svetos/sumnal.

E siklareski rola hin te del šansa e čhavorenge te šaj uštaven ande interakcie te den duma te šaj len kotor/participuin ande procesi te šaj konstruktinen džanipen taj mandaipen jekhetane, te pomožil lenge siklovipnaske taj barjovipnaske ande arakhibnasko drom, taj te modelinel lenge sar hin e pačivale taj e pomožipnaske interakcie maškar sa e bare džene save si likerde ande čhavorenge dživipen. Ajsa interakcie so sikaven taj tromaven šukar taj pačivale čerinipena/trampi maškar e procesoske sa e džene, kaj sakonesko hlasos/glaso ašundyol, taj e čhavore barjon kafka, ke kerdyona džene sar tromake sikle, ta sar ko del taj he arakhel o spočnost/društvo.

1.1 O siklari del duma e čhavorenca po amalikano taj pačivale drom taj oda pomožil e čhavoreske te barjol i konstrukcia peske identitetaki taj he/isto peske siklovipnaski.

1. E siklarreske interakcie hin Tate taj arakhibaske, sikavel ke radil pes e čhavorenge barjovipnastar.
2. E siklarreske interakcie e čhavorenca taj lenge užaripena hin konzistentno e čhavoreske barjovipnaska taj e siklovipnaske procesosa.
3. O siklari del duma butivar e čhavorenca pro sako jekh dives kafka vazdela lenge zoralipena taj stimulinel lengero siklovipen taj he lengero barjovipen.
4. E siklarreske interakcie dena pale/palpale sako čhavoreske emocionalo, socialo, fizikalo, taj kognitivo zoralipenange taj potrebange.
5. O siklari dela šansa sako čhavoreske te kidel avri/izbirinel peske taj e avera te haljoven he/isto te respektin so jon kide avri/izbirinde.
6. E siklareske interakcie e čhavorenca vazdena e čhavorenge iniciativa, autonomia, te arakhen pes korko, taj lengero šerutnipen.

1.2 E siklareske interakcie pinžaraven o barjovipen jekhe komunako savo siklovel kaj sako čhavorro čujinel/haljovel ke kodoj čhindjon taj kodoj huden pomož te šaj arenen peskero potencialo.

1. O siklari kerel kafka, ke e xurde te vakeren/te den duma maškar peste, te vazdel lengero socialo barjovipen, bute dženenca jekhetane te haljoven pes, te pomožinen peske, taj te avel len jekh kommuna kaj del pes vast lenge te arenen peskere siklovipnaske taj barjovipnaske resa/cili.
2. O siklari ponuknidel/nudibil aktivipena save pomožinen e čhavorenge te te sikloven te ulaven e haljovipena, te pinžaren len andral lende ande e aver xurde, taj te den duma pal lende.
3. O siklari pinžaravel e demokratiko kučipena, kajso phenela sako čhaske sikavel peskero dikhipen ande šukar drom taj te lel kotor/participuil ande deciziang o arakhadyipen.
4. O siklari pinžaravel taj pomožinel te barjol e čhavorenge čhib taj he lengi komunikacia ande averane taj buter droma taj sako dives.

1.3 O siklari lel kotor ande duje rigune vakaripena, kaj hin len res/cilo taj del duma avere bare dženenca kaj te pomožil pes e xurdengo barjovipen taj siklovipen.

1. O siklari del duma pačivales e familianca, peske kollegonca, taj aver komunake dženenca te modelinel taj te pinžaravel ajsa interakcie.
2. O siklari kerel kooperacia avere ekspertonca ande škola taj ande kommuna kaj te vazdyol e čhavorenge barjovipen taj siklovipen.

2. Familia taj Kommuna

Zorale partneripena maškar siklarra, familie taj aver komunake džene hin potrebna e čhavorenge siklovipnaske taj barjovipnaske. Te pinžarela e rola e siklovipnaski khere taj e familiaki sar e prvo siklarreski taj e čhavoreske socialo thaneski, o siklari potrebinel te vazdel phurtja maškar i škola taj i familia/kommuna taj te pinžaravel e savaxtuni, taj e duje rigaki komunikacia.

E averane kompozicije, situacije, dživipnaske stili taj e familiane karaktere, taj e komunange kaj bešen e čhavore sa potrebinel te arakhen pes, kaj te pomožil pes e čhavorenge siklovipen taj barjovipen. E siklarreskero haljovkeriben taj ke hino hotovo te del pale e familiane furt/uvek, sikavela pes kana o siklari dikhela ke he e familie pe buter droma šaj pomožinen e čhavoreske te siklol, te den paš e klasakeri livni/soba, taj he paš e škola.

Kajso kerela efektivo komunikacia taj interakcije maškar e familie, maškar e škola taj he e kommuna, o siklari pomožinel, ke sako jekh ulades te šaj pinžarel ke hin sako jekheskero interes o taj godorvalipen vaš o siklovipen taj o avindipen e čhavorenge taj kafka pinžaravel e socialo kohezija buhleder.

2.1 O siklari kerel partneripena e familianca taj del len buter sansa e familiane taj e komunake dženenge te aven he/isto jon/ola likerde ande e čhavoresko siklovipen taj barjovipen.

1. O siklari vičinel taj pozdravinel e familiae dženen ande klasako than taj arakhel drom sako familiae te šaj lel kotor ande e siklovipnasko proces o taj ande o dživipen e siklovipnaske komunako.
2. O siklari likerel e familiae dženen taj ulavela lenca e decizie so keren pes pal e čhavorenge siklovipen, barjovipen taj socialo dživipen ande klasa.
3. O siklari likerel e familiae dženen ande decizie save keren pes pal e čhavorenge siklovipnaske pašalipena/trujalipena.

2.2 O siklari použinel formalo taj informalo šansa vaš i komunikacia taj vaš e informaciako ulavipen e familianca.

1. O siklari butivar del duma/kerela komunikacia e familianca pal lenge čhavorenge siklovipen taj barjovipen, ažukaripena/užaripena e kurrikulatar, taj programi so keren pes ande klasa.
2. O siklari butivar del duma/kerela komunikacia e familianca pal lenge čhavorenge situacija khere kaj te šaj pinžarel feder/pošukar so hin e čhavoreske zoralipena, interesi taj potrebi.
3. O siklari pinžaravel šanse e familianca, kaj te šaj siklon jekhverestar taj he/isto te šaj den vast jekhvereske.
4. O siklari likerel i informacia pal e familie taj e čhavore garudes.

2.3 O siklari použinel e komunake xainga taj e familiaki kultura te vazdel e čhavorenge barjovipnaske taj siklovipnaske phiradipena.

1. O siklari ligerel e čhavorenge ande komunake abo anela e komunake dženen ande škola kaj e čhavorenge siklovipen taj socializacia te šaj barjol.
2. O siklari pomožinel e familiane te kiden peske informacia, xainga, taj sevipena so majinel pes te vazdyol e čhavorenge siklovipen taj barjovipen.
3. O siklari použinel o džanipen e čhavorenge komunango taj familiang o, so hin sar šerutno kotor ande kurrikula taj he lenge siklovipnaske phiradipena.
4. O siklari ponuknidel/nudibil informacia taj mišli e dadenge, dajange taj familiane dženenge, kaj te šaj keren o kher jekh ajsa than, kaj lokhes šaj sikloven taj he pomožinel te zorarel e dadenge, dajange kompetencie.

3. Integracia, Averikanipen, taj Kučipena e Demokraciake

Te pinžaravel pes o čačipen sako jekhe čhavoreskero taj e familia te likerel pes, te arepektive, taj kučardo, te participinel, te keren buči vaš jekhetane cili/resa, taj te resen pesko calo potencialo, specialno te avel o fokus o pe e naj/nek kovlarde, sa oda hin klidune vaš i kvalitativo pedagogia. Hin glavno ke sako praktika dela pale e pačaipenange so hin pisime andre Unisarde Naciangeri Konvencia pala o Čačipen e Čhavoreskero taj andre aver internacionalna thaj phuvjakere dokumenti.

O siklari hin sar jekh modelo taj garantinel, ke e sako diveske phiradipenanca o čhavore siklon te kučaren o averikanipen taj te bararen e šajunipena vaš i participacia. O siklari sakoneha pinžaravel e averane potrebi, e efektivo kooperacia vaš jekhetanutne cili/resa, taj o respekto vaš e speciole interesi taj potrebi varesave čhavorenge taj grupange. Sako čhavorro hin te dikhel pes sar aktivno participanto e siklaripnaske procesosko, sar individualo, taj sar jekhutno džene e komunako taj he e buhle spočnostko/društvosko.

3.1 O siklari del jekhuni šansa sako jekhe čhavoreske taj familiae te sikloven taj te len kotor/participuin taj na dikhela lengo ling (murš abo džuvli), rasa, etnikalo origina, kultura dajutni čhib, pačaipen, familiaki struktura, socialo status, ekonomikalo status, beršipen abo speciole potreba.

1. O siklari džanela peske pačaipena, atitudi taj phiradipena taj sar ola efektiva e komunikacia e čhavorenca, familianca taj o siklaripen.
2. O siklari dikhel sako jekhe čhavoreske pačivasa, dignitetasa, taj arakhibasa, taj dela len šansa te len kotor ande e školako dživipen.
3. O siklari dikhel sako jekh familia pačivasa, dignitetasa, taj arakhibasa, taj rakhela drom te likerel len ande lenge čhaveskero siklovipen.
4. O siklari použinel ajsa čhib taj aktivipena so na astaren duma pal o ling (muršipen, džuvlipen) taj aver anglikrisipena/stereotipi.
5. O siklari kerel adaptacia pal o pašalipen/trujalipen taj pal e siklipnaske aktivipena, kajso he o čhavore averane šajunipenca, siklaripnaske potrebanca, taj socialo situacija te šaj len kotor ande buter aktivipena.

3.2 O siklari pomožinel e čhavorenge te haljon, akceptin taj te radin pes pal averikanipen.

1. O siklari radil pes taj he likerela andre pesko siklaripen o averikanipen so arakhela pes maškar e čhavore, lengere familie taj he andral lengeri kommuna.
2. O siklari použinel šanse te phutrel/phravdel e čhavorenge kana pal o averikanipen so arakhel pes avral e školatar ande pačivale drom taj he zorarela leskero akanutnipen.

3.3 O siklari vazdel e čhavorenge haljovipen pal e civilo spočnostoske, društvoske kučipena taj pal e šajunipena so potrebinen paš i participacia.

1. O siklari zorarela e čhavorenge bahtalipen taj respekto pal e averane preferencie taj dikhipena taj pomožinel e čhavorenge te barjon lengere šajunipena te sikaven peske dikhipena lačhes/šukar.
2. O siklari pomožinel e čhavorenge te haljoven sar e stereotipi taj e anglikrisipena šaj efektin e atitudi taj e phiradipena, ko sar likerel pes.
3. O siklari phenel e čhavorenge te arakhen jekhveres po jekhutno drom, korrektno, respektosar, taj pačivasar taj te užaren sa oda e averendar tiž.
4. O siklari sikavel anglunes o koncepto e personalo godorvalipnaskero kaj arakhel pes o pašalipen, taj del šansa e čhavorenge he te praktikin o koncepto.

4. Kučaripen taj Planisaripen

E kvalitativo pedagogia pinžarel e rola e kučaripnaskeri taj planisaripnaskeri savendar sako jekh čhavorro šaj čujinel/haljovel pes bahtalo. O siklari phandavela so hin lačhes te užarel/ažikerel pes šukar e barjovipnastar, e nacionalo užaripena, slobodia vaš te keren taj te roden, sako jekhe čhavoreske taj he e grupake interesonca taj potrebanca taj kerel sa te avel jekh kohezivno rama. E kučaripnaskero-planisaripnaskero ciklo del vast e čhaskere barjovipnaske taj siklovipnaske, vazdela pe e čhavorengeo naturalo pučkeriben, lengero phurano džanipen taj šajunipena, interesi taj phiradipena.

Hin šerutno, ke o proces o pinžaravel o barjovipen e šajunipenango pal e dženeskero kučaripen taj pal o siklovipen calo dživipen taj e dispoziciango. Sistematiko dikhela pašal e čhavorenge taj použinel aver adekvato strategija, kafka kerel o siklari lungone taj xarne vahtoske/časoske plani so hin trujal sako jekhe čhavoreskero taj sa e grupakero interesi taj potrebi, taj dela he/isto pomož taj pharipena vaš lengere avinde agordipena.

O siklari kerela plani pal oda, so o čhavore kerena imar, džanena imar, taj haljovena imar, taj rodel so majinel/potrebinel kaj sako jekh čhavorro te arenel peske pherdo potencialo. E plani dena than e averane siklaripnaske stilonge taj šajunipenange e individualo čhavorenge taj vimenyil pes kana majinel. E čhavore, familie taj relevanto ekspert i likerel pes ande e kučaripnasko taj planisaripnasko ciklo. O proces o fokusarel pes taj hin fleksibilo, taj dikhela isto/tiž sar džal angle o siklovipen taj so perel pes ando dživipen e čhavoreskero, e komunakero, e svetoskero, taj rodela kaj šaj keren pes lačharipena taj arakhel e avinde patuma/kroki tiž.

4.1 O siklari butivar taj sistematiko monitoril sako jekhe čhavoreskero Anglaripen, e siklovipnaskero proces o taj e agordipena.

1. O siklari použinel sistematiko obzervacia taj aver averane taj formativo kučaripnaske instrumenti so hin e barjovipnaske lačhes/šukar taj dela pale e procesoske taj e siklovipnaske taj e barjovipnaske agordipenange.
2. O siklari kučarel o nivelo e čhavorenge likeripnasko so potrebinel vaš o lačo siklovipen taj participacia taj kerel lačharipena ande peske aktivipena sar potrebinel pes.
3. O siklari garantisarel ke e kučaripnaskero proces o arakhela taj vazdela pe e čhavoreske zoralipena, individualo potreba taj interesi.

4.2 O siklari planisarel vaš siklaripen taj siklovipen pal e informacia so hin les pal e čhavore taj he/isto pal e phuvjake užaripena/ažikeripena.

1. O siklari planisarel aktivipena save vazdyol pe e čhavorenge barjovipnaske niveli taj interesi kaj te šaj huden e relevanto kompetencie.
2. O siklari balansuil e planisarde aktivipena e aktivipenca taj izbiripenca kerde e čhavorendar, taj maškaral arakhel drom te pomožil sako jekhe čhavoreske palo o stilo taj o sigyaripen e siklovipnasko.
3. O siklari použinel buhle planisaripnasko aspekto taj arakhela o balanso maškar e dženeske, e cikne grupake taj sa e grupake siklovipnaske phiradipena.
4. O siklari del pes hotovo te vimenyil peske aktivipena kaj te likerel e čhavorenge interesime taj he te del len neve pharipena.
5. E siklarreske plani taj akcie hin dosta fleksibilo te pinžaren taj te likerel e neve pašalipena taj he e čhavorenge neve potrebi taj interesi.

4.3 O siklari likerel čhavorenge, familian, taj relevanto ekspert o ande o kučaripen taj o planisaripen e procesosko.

1. O siklari pomožinel e čhavorenge te kerdyon šajune pal sar te kučaren pes taj sar te keren decizia pal pesko siklovipen taj likeripen pal čisto taj konzistentno kriterie.
2. O siklari sikavel e čhavorenge sar te kučaren e averengo phiravipen taj buči.
3. O siklari taj e familiae džene ulaven informacia pal e čhavoresko progres o taj interesi taj keren jekhetane xarno taj lungvo vahteske individualo resa/cili.
4. O siklari likerel relevanto ekspert o ando kučaripen taj planisaripen e procesko te kamela pes.

